

DZSINGISZ KÁN — OBRUSÁNSZKY BORBÁLA : A BÖLCSESSÉG KULCSA

<http://mektukor.oszk.hu/06200/06219/#>

A BÖLCSESSÉG KULCSA

Hiszek a szent láma három drágakincsében!
Szent Dzsingisz kán által alkotott könyv elevenen tartásaként
A hatalmon lévők sokaságát fenntartó adományt adjanak!
Szerencsétlenség elkerüléséért a tisztviselők adományt ajánljanak fel
Hatalmas erejüket nagyobbítsák meg, seregeiket védjék meg!
Gondtalanul és szabadon örüljenek és egyetértésre törekedjenek!
A nappali eseményeket éjjel ítéljék meg!
Szégyenteli és bűnös tetteket íteld el és dobd el!
A sokaságon előtti szavaid erősítsd meg!
Magányodban gondolataidat vizsgálj meg!
Közösségi vigadozásokon a hallottakat ismerd meg és vizsgálj meg!
A nagyok és kicsik véleményét kérdezd meg, és azokat egyesítsd!
Ártalmatlannak tűnő mérges dolog a lelket felzaklathatja!
A vallás és az élőlények segítségére légy!
Minden élőlényt egyetlen fiúnak tekintsd
Apaként neveld, anyaként tápláld!
A törvényt a tan törvényeként tartsd meg!
Sok élőlényt boldogítsd!
Az élőket békébe és megnyugvásba juttasd
Az igaz életűeket mindig emeld fel!
Az igazán bűnös embereket büntesd meg!
A kánasszonyt, a fiakat és a szolgákat hasonlóan tanítsd
Néhány év dolga néhány nap dolgához hasonló
Ha törekvően és alkotóan élsz,
Az állam pajzsa az ellenség páncéljához lesz hasonló.
Ha a test nyugalmát nem nézed,
Ha a többi segítőtől indítva nem cselekszel
Az elődök történései következnek be — mondják.
Segítségnyújtást ne utasítsd el.
Alattvalókra ne irigykedj!
Különböző értelmetlen testvérvita támad!
Felesleges a messze lévő emberrel a barátságot elrontani
Melyek a környezetünknek sokféle szenvedést okoznak.
Aki a rokonságot nem nyugtatja meg
Aki az állami törvényektől nem fél
Az a rossz emberek tanácsát követi!
Aki a jó emberek szavában nem hisz, az
Egyenes szóval ellenséget gyűjt.
A mérges gondolatú mindenkitől fél, ezért elkerüli őket.

A tojin összes érdemei közül
A megbocsátó lélek a legnagyobb érdem
A kán harmincöt érdeme közül
A sajnálat a legnagyobb érdem.
A kánasszony tizenöt érdeme közül
Jó természete a legnagyobb érdem.
A tisztviselő kilenc érdeme közül
Komoly gondolat a legnagyobb érdem.
Ha a tojin ember összes érdemét teljesen megtanulja,
De ha benne nincs megbocsátó érzelem
Megszámlálhatatlan érdemű is lehet
De haszna nincs.
Bár a kán minden jogot készen kap,
De ha nincs sajnálkozó lelke
Minden módszer nélküli, könnyű lelkű lesz.
Bár a kánasszony szépségben teljes
De ha a természete rossz,
Akkor rokonaitól visszatérven démonná válik!
Ha a tisztviselő kilenc érdemmel teljes, de
Lelke mérges farkaséhoz hasonlóan undorító.
Ezért lelkedben egyetértésre törekedj!
Az oroszlánhoz hasonló nemest
Tigrishez hasonló tisztviselő követ.
Tigrishez hasonló nemest
Hópárduchoz hasonló tisztviselő követ.
Hópárduchoz hasonló nemest
Farkashoz hasonló tisztviselő követ.
Farkashoz hasonló nemest
Rókához hasonló tisztviselő követ, ezért az
Mindenkinek szenvedést okoz.
Egyszerű ember, jó és szép igaz szavát,
Egyenes cselekedetet szorgalmasan tanul!
Ha a magas sorsúak igazát járod,
Saját magadnak szerencsét hozol.
Ha az árva ember boldogságát megkárosítod,
Saját erényes sorsod török meg.
Ha az igazságot, segítséget és elérőt elítéled,
Az Égnek nem tetsző dolog.
Amíg az elítélt embert meg nem vigasztalod,
Karmád nem teljesül.
Mihelyt ilyet észreveszel, siess vele!
Ha gyorsan barátkozol, ne bánd azt!
Kis ügyek miatt ne mérgeledj!
Amikor barátkozol, új barátodat kipróbálva ismerd meg!
Első találkozás után ne siess elválni!
Hiteles szavadat ne titkold el!

Hiteltelen embernek
Szívbeli szavakat ne mondj!
Rossz ember szavát ne fogadd meg!
Asszony szavát ne kövesd!
Fiúval és szolgálával ne tudass semmit!
Közönséges embertől tanácsot ne kérj!
Sok ember által adott tanácsot fogadd meg.
Bűnös cselekedetre ne sóvárogy!
Erényes cselekedet elé ne gördíts akadályt!
Igazi, örömteli jókedvet
Kis ügy miatt ne rontsd el!
Ha meglátsz valamit és sietve dicséred,
Az barátaid között csodálatot ébreszthet.
Ha gyorsan vitázva válsz el tőlük
Hirtelen visszatérve, a vigadozó ember
Hitvány látványa miatt
Onnan azonnal távolodj el!
Nehogy a dölyfös gondolat megfogjon, és
A hitvány testek csodálatot ébresszenek!
Aki az ősök szokását korholja,
Az a rest alattvaló szégyenérzetéhez hasonló:
Onnan gyorsan tűnj el!
A haragos nagyok módszerét mulaszd el
A bűnös nagyoknak tannal segíts!
Ha a megszületetteket támogatod,
Akkor magad is erőssé válsz.
Ha az állam szokását egyesén követed,
Ismertté és nagy nevűvé válsz
Ha a központban lévők szabályait követed,
Sokan vesznek körül.
Ha azt és ezt különbség nélkül oltalmazod,
Sok barátod lesz.
Ha a távoli embernek megbocsátasz és segíted,
Híressé válsz.
Ha közeli embernek oltalmazó adományt adsz,
Ha egyetértésre jutsz, és erőd növekszik.
Idegenben módszeredet és képességedet erősítsd meg!
Gyorsan egyetértésre törekedj!
A vallásnak érzelem nélkül fogadalmat tevőtől
A vallásos, fekete ember jobb.
Az állam szokásait nem ismerő kánoktól
A higgadt, jó tisztviselő jobb.
A szégyent nem ismerő kánasszonytól
Szégyent ismerő szolgáló jobb.
Védelmezésre képtelen fiútól
Gondoskodó jó szolga jobb.

A fősvény lélek parancsa
Kemény, éles dzsida.
A fekete gondolat méreg.
Ha barátodat megmérgezed,
Olyanná leszel, mintha saját
Testedet mérgeznéd meg.
Igazi barátod szavait
Halálodig ne feledd!
Elválaszthatatlan barátodhoz
Felejthetetlen, rossz szót ne szólj!
Szót meg nem hallgató rossz ember
Szavaival ne küzdj!
Abból baj lesz.
Szót nem ismerő bolond ember
Szavaival ne küzdj! Az szégyent hoz.
Ha kis írástudó dölyfösen
Nagy tudású bölcsekhez tapad,
Az az azonnali romlás jele.
Ha hirtelen jólétbe kerülő közrendű
Túlságosan a nagyokhoz tapad,
Az sajnálatból ki nem fogó jel.
Az oroszlán dölyfe a bátorság, az épp csak
Az oroszlánra illik.
A róka művészi csele, épp a rókához illik.
Az oroszlán bátor dölyfe a rókának nem segít.
A róka művészi csele az oroszlánnak nem segít.
Ha az oroszlán a rókához hasonlóan jár, gyorsan elpusztul.
Ha a róka az oroszlánhoz hasonlóan jár,
Gyorsan elpusztul.
Aki ezt a példát ellenőrzi és a mértéket ismeri és
Mértékletességgel jár: az helyes.
Ha két ember egyetértésben van
Az a vaskerítéshez hasonlóan kemény.
Ha húsz ember nincs egyetértésben
Az az eltört kerítéshez hasonlóan törékeny.
Ha sok gyermekes ember nincs békeességben
Az árva ember gúnya lesz.
Ha sok ember nincs egyetértésben, akkor
Magányos ember étkévé válik.
Libasorba menő tigrisektől
Az összegyűlt szarkák jobbak.
Éppen ezért egyetértést erősítsd meg!
Szeretett barátodra
Akárki szava miatt meg ne haragudj!
Miután megfigyelted, megértetted, és megismerted
Utána róla magad dönts!

Valóban jó barátoddá vált embereket
Valóban rossz szándékú ember
Megismerni képtelen, és hamis módon tönkretenni törekszik.
A kétszínű, hamis modorú ember
Puhány, hazug szavakkal él.
Igaz gondolatot érez, de
Zagyván rosszat mondván, ilyen sok van.
Megnézve, megismerve barátkozz!
Hazug szavakat lehetőleg kerüldd el!
Ha az embert megismered, tested könnyűvé válik.
Dölyfös, kemény szavakat vedd el!
Ha a rossz embert kiismered, az bosszút forralhat.
Hazugság és szégyen e kornak szégyene
Végső pokol jellemző ördöge.
Tőlük mielőbb szakadj el!
A szent életű lámát Buddhaként tiszteld!
Gondoskodó nemeseket úgy tiszteld, mint az Eget!
Kimondott esküt életedhez hasonlóan véd!
Fortélyt és cselt alapjában ítéld el!
Ha valakivel összeillesz, azzal barátkozz!
Kánoddal ne ellenkezz!
Jó embert ne tégy tönkre!
Lámák értékeire, állataira ne sóvárogl!
A tantra mestereket tiszteld!
Hitvány embert ne kérlelj!
Kis embert ne vedd meg
Istent és az Eget imádd!
Minisztereket ne káromold!
Félelmet és szégyent megfigyelve ismerd meg!
Bármely ember természetét
Módszeresen próbára téve ismerd meg.
Belül rossz szándékúnál
Teljesen ismeretlen ember is jobb.
Rossz szándékú testvér az ellenséghez hasonló.
Korábbi ellenségednek véreget ne mutasd!
Haragosodnak rossz oldalad ne mutasd meg!
Mérges ellenségnek nincs messzi és közeli.
Aki mérgessé válik, az a társát sem szereti
Aki segítőkésszé válik, az a külsőségekre nem figyel.
Helyesen élő embert ne nyomd el!
Rossz úton járó embert ne óvd!
Ha rossz embert nagyon megsajnálsz
Testedet megfertőző bűnbe jutsz.
Jó közembert ne szólj meg, inkább a háttérben sajnáld.
Jót és rosszat, igazat és hamisat megkülönböztetni tudni kell!
Jó közembernek adományt adj, ezzel sorsod irányítsd!

Akik rangot kapnak, a kis lelkűeket megragadják, sokukkal barátkoznak.

Ha lenézed őket, sajnálatod legyen kemény,

Az ember arca belül nem látható.

Tetteidet mindig törekedj teljesíteni!

De karmádat mindig óvd!

Környezetekben egyetértésre törekedj!

Tiszteld őseidet, oltalmazd utódaidat!

A buddhista vallásra tedd fel életedet!

Más segítségére áldozd fel magad!

Ha békében élsz, akkor a miniszterek érkezése közeli.

A Romlott, rossz ember nagyon elvetemült:

A jó embert megveti, és

Buta, ostoba szavakat tartja helyesnek.

Nagyot szándékozik tenni,

Hamis módon tanul enni, és

Az alattvalókat elnyomva él.

Az ilyen a barom fajtához közeli.

Nyilvánosan magasztal, titokban ócsárol

Ha értékeset adsz neki, annak örül.

Ha nem adsz, megsértődik;

Víg ünnepeken szemtelenül

Az időt tölti.

Tanításában nem hívő

Embert megbünteti, bár

Az még később hasznos lehetne.

Saját feladatait elhanyagolja.

Igaz szándékra törekedj!

Nyilvánosan és titokban is magasztalj!

Roszállásra ne gondolj!

Zsákmányra ne légy mohó!

Egy akaratot ne törj meg!

Szomorúságra, betegségekre ne gondolj!

Sohase csüggedj!

Szenvedés idején ne változz meg!

Ne szokd meg a boldogság óráit!

Támadás idején ne csüggedj!

Ha életedben csak egy természeted van

Később az még fejlődhet.

Az ember léte, karmája bajos,

Az élőlények lelke nem ismert,

Sok lusta, cseles, hamis ember van, ezért

Életedben hasznos, jó szándékra törekedj!

Gonosz ember a fához hasonlóan rideg

Mások bűneit ítélj el és vesd meg!

Magadat ne magasztald!

Tetteidet mindig vizsgáld meg!

A vallás mindig az élőlények segítségére van
Az lesz a végső utad.
A halhatatlanság titka nem ismert, ezért
Nem az örök szándék számít:
A veszélyes pokol ajtaja nyitva áll, ezért
Bűnöktől menekülni, szabadulni kell!
A tan adománya az örök élet,
A szent Bodhiszattva ösvénye a béke,
A bölcsek arcát nem látó tan tudása.
A nemesek arca az ismeretlen állami szokások tudója
E kettő a butaság határán megtéveszt.
Ha vétkezel, a törvény kemény.
Ha bűnt követsz el, a pokol kemény
Boldogság és szenvedés mind a karma következménye
Ha örök békét és boldogságot akarsz
Különleges erény szükséges, ezért
Szorgalmasan élj!
Az érdemmel teljes lámák esküjét ne zavarj!
Az uralkodók parancsát ne hágd át!
Szüleid tanítását ne feledd!
Lány és szolga szavát ne kövesd!
Becsületes tanításból boldogság származik.
Ebben áll az igaz tan tanítása.
A hallgatók a felső sokaságának tegyenek felajánlást!
A boldogság legjobb érzése a nyugalom.
Legjobb társad nem ravaszkodó.
A tettek legjobbját a Megvilágosodás Útja.
Még a nagybeteg gyermeket is ápolj!
A hasznodra váló ellenséged is ápolj!
Sok igaz szem van,
„A kis mécses fénye éjszaka kell” nevezetű példázat szerint
Bár sok embert összegyűlt,
De közülük csak egyetlen embert neveztek vezetőnek.
Az arany világot tűskével alkotni nem lehet,
A „saját két lábát megerősítő” nevezetű példázat szerint
A sok bolond közrendű tanításától
Egyetlen ember tanítása jobb.
„A vezető nemes bármely szolgáját
Táplálni tudó” példázatban
Ha a bűnöst megbüntetik, akkor tízezer élőlény örül.
Boldogság órájában kell felébredni.
Szenvedés órájában meg kell erősödni.
Ha még nincs ellenség, az éles kést tartsd kéznél!
Hirtelen ártónak nevezett társad ne pusztítsd el!
Megértett és megismert dolog jó.
Ha az aranyat megtisztítod, szép színe jobban előjön!

Ha a szemet megmosod, még jobban feketéllik.
Ha a bölcseket ingerled, még inkább kitűnik érdeme.
Ha az ostobákat ingerled, ürülék jön ki belőle.
Ha az érdemtelen embernek egyetlenegy érdeme sincs, akkor az a
Fogatlan ökörrel azonos.
A tanítást meg nem hallgató és egyetlen képességre koncentráló ember a
Szőr nélküli disznóhoz hasonló.
Szerzésre és ivásra sóvárgó kétszínű, hízelkedő ember a
Farok nélküli kutya-hoz hasonló.
Hitvány embernek tett szívesség
Olyan, mint a szikes földbe vetett gabona.
A pusztában elrejtett élelem
A fenti három egyikén sem segít.
Általában más dolgon javítani lehet.
Egyedül a hitvány embert nem lehet megjavítani.
A pálinkát ivó sokaságnak minden öröme a bódulat.
Sokan a pálinkát ivó embert boldognak mondják.
Mulatozva élő beteg embert boldognak mondják.
Ha hitvány embert küldenek el egy dologban, betegséget színlel.
Ha nincs más mód, akkor hátul megy.
Ha karavánnal mennek, és előre küldik,
Akkor hazugságot mond, viszály szít,
Apját és anyját rászedi alaposan.
Amikor nem kap semmit, kedvetlenné válik.
Anyját követvén, a feleség rokonságot szolgálja.
Adósságot csinál, és az élőknek szenvedést okoz.
Tolvajkodik, hazudozik, és életét eltékozolja.
Mindenféle szenvedést okoz önmagának is.
Bárki legyen testvére,
Sokak haragudnak rá.
Kincses ember fajtáját megtalálja, ezért
Ilyen rossztól el kell menekülni.
Még ha holnap halsz is meg,
Igyekezzél érdemeket szerezni.
Ha nem tanulsz, a következő életedben
Igyekezz a jók képességét megszerezni!
Még az állat is érdemekre törekszik.
Az értékes ember rátalál magára, ezért
Tanult érdemével óvatosan bánik és könnyen tanul.
Halálod előtti életedben erényesen cselekedj!
Még fiatal korodban érdemeket szerezni!
Megbetegedés előtt, egészségesen, erényeset tanulj!
Gazdagon, elszegényedés előtt adakozzál!
Ezek legyenek a négy beteljesülő tetteid!
Az üresség tanítását megtalált szerzetest tiszteld!
Két sorsot megkülönböztetve és megismerve, uraidat tiszteld!

A haldokló ember a jó szerzetestől fél.
Az elszegényedett ember a jó házőrző kutyától tart.
A meggyengült nemes a tisztviselőtől fél.
Ha helyesen jársz, jó hírneved elterjed, és
Füled ékszerévé válik.
Módszer és tudás tenyereden állapodik meg.
Ha a talpnyalásod túl nagynak bizonyul,
Ebbéli képességed válnak ismertté.
Bár az esővíz gyorsan lezúdul, gyorsan le is folyik.
A nagy folyam csendesen folyik, és az óceánba ömlik.
Az igaz, érdemes ember olyan,
Mint aki a farkast és a bárányt egy vályúból itatja.
Szent Dzsingisz kán tanításával
A vallás és a törvény békésen szilárduljon meg!
Ezt a csodálatos példabeszédet
A rest közrendű saját magában vizsgálja,
Ha jól megérti, meg tudja ítélni, és ha
A jelen idővel összeegyezteti, ezért
A „Bölcsesség kulcsa” nevű könyvet, ezt
Tanulmányozni és meg kell tanulni!
A bölcsek kincsét túlságosan is megvizsgálja, de
A szén bárhol is van, azt már nem vizsgálja.
A madarak ura, Garuda a napfelkeltét szereti.
A hitvány fekete kánya a sötétséget kívánja.
A havas hegy fehér oroszlánjának az a szokása,
Hogy a fekete hegyre nem megy.
A denevérnek az a szokása, hogy
Éjjel repül.
Bár a szentjános bogár a három világot telíti
Egyedül a Napot követi.
Ha az érdemet szorgalmasan tanulod,
Hírneved bárhol is elterjed.
„A bűnt és az érdemet megkülönböztetni nem tudó” példázatban
Ostoba az okossal, a bölccsel ellenségeskedik.
A majmot vezető embert tiszteli.
A példázat ilyen és ilyen jelentést vél.
A nemesek érdemeit pótolva szerezd meg!
„Az érdemet nem tanult, de
Cselt, hamisságot tanult
A kapott ételnek” a példázata.
Korábban egy ember, a többiek vetésében az őr által nem látott helyen
Szamárra hópárducbőrt ráterített.
A sokaság elmenekülése után
A hópárducbőr a szélben elszállt.
A vetés gazdája a szamarat megismerte, és
A gazdával együtt megölte.

A macska nyakában olvasót hordott,
A húst megvetette, de
Egeret fogott, azt ette, úgy ismerték fel.
Ha a rókának bűnét megmondják,
Akkor a rókaról beszélnek.
Az igazi érdem az aranyhoz hasonló.
Ha az aranyat a tűzbe teszik,
Még szebb színe jön elő.
Ha a tömjénfát tűzbe teszed, még jobb illat száll fel.
Ha a tűz felé nyúlsz, kezed felül megég.
Ha érdemes leszel, sokan tisztelnek.
Ha érdemtelen leszel, elítélnek.
Az éhes tigris hiábavaló énekében
Azt mondja, hogy magas a fa tetején fekvő majom
S maga a földön fekvő megemészti.
Pagdzsai város bráhma fia
Egyedül az egész ellenséget legyőzte.
A hangya az összes földet képes átlyukasztani.
A jó ember mindent hatalma alá tud gyűjteni.
A marha a fecske vidékének vizét nem issza meg.
Az oroszlán hányadékát nem eszi meg.
A jó ember szavát nem árulja el.
A kutya hányadékát megeszi.
A rossz ember szavát megmásítja.
A mágneses kő a vasforgácsot fel tudja venni.
A jó ember jó szavakat kap és
A bölcsek tárában egyesíti azokat.
Sakja fia, Sakjamuni
Összes érdemet tökéletesen megtanulta,
Ezért győzedelmes Buddhává vált.
Minden könyvet, varázsigét megragyogtatott.
Soha el nem fogyó tanítása elért a kontinensre.
Az értékes ember fajtáját megtalálni nagyon fontos volt.
A testet minden időben megtalálni nehéz.
A lépcsőfokot még inkább felfelé helyeztessék.
Ezzel a Bölcsesség kulcsa nevű könyv befejeződött.